

20 043

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

Nr. 41

VERSLAG VAN DE ZITTING 2000 (EERSTE DEEL)

Vastgesteld 10 februari 2000

De Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa heeft van 24 tot 28 januari 2000 te Straatsburg vergaderd.

In plenaire zitting werd een aantal rapporten behandeld en werden de daarbij behorende aanbevelingen en resoluties aangenomen.

De delegatie¹ uit de beide kamers der Staten-Generaal vestigt de aandacht op de volgende onderwerpen.¹

A. Algemeen

1. Voortgangsrapport van het Bureau en het Permanent Comité Rapport-Gatterer, doc. 8596 en add. I (proces Öcalan)
Rapporten n.a.v. waarnemingen bij verkiezingen van Presidenten en Parlementen:
  - Parlement Georgië, rapport Davis, doc. 8605
  - President Oekraïne, rapport-Jones, doc. 8603
  - President «Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië» Rapport-Gjellerod, doc. 8604
  - Parlement Rusland, rapport-Atkinson, doc. 8623
  - Parlement Kroatië, rapport-Vermot-Mangold, doc. 8624
2. Mededelingen van het Comité van Ministers, doc. 8617
De heer David Andrews, Minister van Buitenlandse Zaken en fungerend voorzitter van het Comité van Ministers presenteerde het rapport en beantwoordde vragen (doc. 8628) van o.m. de volgende Nederlandse leden:
  - de heer **Van der Linden** (CDA): hij vroeg om uitleg over de rol die het Comité van Ministers speelt in het Tjetsjenië-conflict, welke initiatieven er zijn genomen en wat daarvan het resultaat is of zou kunnen zijn.
  - de heer **Valk** (PvdA) : hij vroeg in hoeverre er sprake is van coördinatie met de Europese Unie tijdens de Algemene Vergadering van de VN en in het bijzonder of er sprake zal zijn van een gezamenlijke resolutie terzake van de doodstraf.
  - de heer **Jurgens** (PvdA): hij vroeg voor de zesde achtereenvolgende maal tijdens een zitting van de Assemblee waarom Frankrijk

¹ Voor zoveel de Tweede Kamer betreft:
Vertegenwoordigers: Blaauw (VVD), Duivesteijn (PvdA), Timmermans (PvdA).
Plv. vertegenwoordigers: Cherribi (VVD), Leers (CDA), E. Terpstra (VVD), Valk (PvdA), Van 't Riet (D66), Verhagen (CDA).

Voor zoveel de Eerste Kamer betreft:
Vertegenwoordigers: Dees (VVD), Eversdijk (CDA), Jurgens (PvdA), Van der Linden (CDA).
Plv. vertegenwoordiger: Zwerver (GroenLinks).

² De in dit verslag genoemde documenten en overige stukken die betrekking hebben op deze plenaire vergadering zijn verkrijgbaar op de griffie interparlementaire betrekkingen.
Internet: <http://stars.coe.fr>

niet bereid is om het vonnis van Addul Hamid Hakkar, die in 1983 werd veroordeeld wegens roofmoord tot levenslang, maar van wiens vonnis de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens in 1995 vaststelde dat het in strijd was met het recht op een eerlijk proces (art. 6 EVRM), te herzien.

B. Politieke en Juridische Zaken, Migratie en Vluchtelingen

1. a. Onderzoek van geloofsbrieven.

De geloofsbrieven van de delegatie uit Rusland.

Aan het begin van de zitting werd door de heer **Van der Linden** (CDA) en negentien andere leden van de Assemblee een voorstel (Ref. 2469) gedaan bezwaar te maken tegen aanvaarding van de geloofsbrieven van de Russische delegatie en deze voor nader onderzoek te verwijzen naar de Politieke commissie, de Juridische commissie en de commissie voor het Reglement van Orde. (art. 8 Reglement van Orde) Dit resulteerde in de volgende rapporten:

- Rapport-Davis, doc. 8633 rev.
- Rapport-Vis, doc. 8635
- Rapport-Frunda, doc. 8634

De heer **Van der Linden** sprak namens de fractie van de EVP en zei in zijn toelichting dat Rusland, toen dit land tot de Raad van Europa toetrad, beloofde een vreedzame oplossing van conflicten te zullen nastreven.

De Raad van Europa had reeds bij herhaling gevraagd om een staakt-het-vuren in Tsjetsjenië en een vreedzame oplossing van het conflict. De aan de Raad van Europa ten grondslag liggende filosofie inzake mensenrechten is in Rusland overduidelijk geschonden en dient te worden besproken.

De conclusies, vervat in doc. 8633 rev., werden ongeamendeerd door de Assemblee aangenomen.

b. Het conflict in Tsjetsjenië,

- Rapport-Judd, doc. 8630, aanbeveling 1444
- Rapport-Bindig, doc. 8623

Ter voorbereiding van het debat over Tsjetsjenië sprak de delegatie met een Russische parlementaire delegatie en met een delegatie uit Tsjetsjenië.

De heer **Van der Linden** (CDA) sprak in het debat over beide onderwerpen namens de fractie van de Europese Volkspartij: hij zei dat territoriale integriteit en bestrijding van terrorisme niet ter discussie stonden; massale bombardementen, inzet van het leger tegen burgers en flagrante schending van de mensenrechten raken echter het hart en de fundamentele beginselen van de Raad van Europa. Herhaalde malen werd vergeefs opgeroepen tot een staakt-het-vuren en het toelaten van internationale hulporganisaties. Artikel 8 van het Reglement van Orde mag geen dode letter blijken.

De heer **Timmermans** (PvdA): hij riep op tot een wederzijds staakt-het-vuren in Tsjetsjenië. Voor een vreedzame oplossing dienen wel de communicatiekanalen met Rusland open te blijven, maar dit land lijkt niet bereid tot onderhandelingen. De heer Timmermans acht de conclusie van de Juridische commissie de juiste. Het ontnemen van het stemrecht van de Russische leden in de Assemblee is een – zij het een terughoudend – signaal. De gebeurtenissen in Tsjetsjenië zijn in flagrante strijd met de verplichtingen die Rusland is aagegaan.

De heer Igor Ivanov, Minister van Buitenlandse Zaken van de Russische Federatie, legde een verklaring af.

2. De bedreiging die extremistische partijen en bewegingen in Europa voor de democratie vormen.
Rapport-Gjellerod, doc. 8607, aanbeveling 1438, order 560
3. Beperkingen van het recht op asiel in de lid-staten van de Raad van Europa en de Europese Unie
Rapport-Cilevics, doc 8598, aanbeveling 1440

Van Nederlandse zijde werd hierbij gesproken door de heer **Jurgens** (PvdA): hij bestreed een enkel element van het rapport – om welk rapport hij zelf gevraagd had – nl. waar dit voorstelt om het recht op asiel op te nemen in het Europees Verdrag inzake Mensenrechten (EVRM). De heer Jurgens meende dat dit recht niet past in het EVRM, maar elders reeds is vastgelegd.

4. Het Handvest van Fundamentele Rechten van de Europese Unie
Rapport-Magnusson, doc. 8611, aanbeveling 1439, resolutie 1210, order 561
Rapport-Clerfayt, doc. 8615
Rapport-Evin, doc. 8727

Van Nederlandse zijde werd hierbij het woord gevoerd door de heer **Jurgens** (PvdA) : hij ondersteunde met overtuiging dit rapport, vooral op het punt dat aanneming van een bindend EU Handvest inzake de mensenrechten door vijftien (van de eenenveertig) lid-staten van de Raad van Europa en het opdragen van rechtsmacht aan het EU Hof van Justitie in Luxemburg, het fragiele, maar uiterst wezenlijke gezag van het bestaande verdrag (EVRM) en van het Hof in Straatsburg, zou ondermijnen.

5. Het ontwerp-Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens, (versterking van art. 14 inzake non-discriminatie)
Rapport-Jurgens, doc. 8614, opinie 216

Rapporteur **Jurgens** (PvdA) bepleitte namens de Commissie voor Juridische Zaken en Mensenrechten de toevoeging aan het ontwerp-Protocol van een zelfstandige, positieve formulering van de gelijkheid van mannen en vrouwen, alsmede voor de opnemng van «sexuele oriëntatie» aan de – niet-limitatieve – opsomming van niet-toegelaten gronden voor het maken van onderscheid (discriminatie). Dit voorstel werd met krappe meerderheid aanvaard.

6. De situatie in Belarus
Rapport Behrendt, doc. 8606, aanbeveling 1441, order 362
Rapport-Jansson, doc. 8625

Van Nederlandse zijde werd hierbij het woord gevoerd door de heer **Blaauw** (VVD): Hij zei dat er tot zijn spijt eerder achteruitgang dan vooruitgang te constateren viel in Belarus en steunde de – naar zijn mening nog vrij milde – aanbeveling terzake. Zeker als lid-staat van de Raad van Europa dient dit land toch minimaal te voldoen aan de standardeisen die normaliter gesteld worden aan adspirant-toetreders. Hij drong aan op spoedige positieve veranderingen.

7. Het nakomen van aangegane verplichtingen door Bulgarije

De heer **Van der Linden** (CDA) voerde het woord n.a.v. door hem ingediende amendementen.

8. Clandestiene migratie uit het zuidelijke Middellandsezegebied naar Europa
Rapport-Guirado, doc. 8599, aanbeveling 1449

C. Economische Zaken, Sociale Zaken en Landbouw

1. Democratie en economische ontwikkeling,
Rapport-Elo, doc. 8458, resolutie 1209

Van Nederlandse zijde werd aan het debat deelgenomen door de heer **Leers** (CDA) : hij benadrukte dat internationale organisaties zoals WTO en IMF beschikken over belangrijke economische instrumenten. Deze zouden zijns inziens alleen mogen worden gebruikt in combinatie met een internationaal noodzakelijk proces van democratisering.

2. a. De economische consequenties van de recente aardbevingen in Turkije en Griekenland
Rapport-Akgönenc/Verivakis, doc. 8594, aanbeveling 1447
Rapport-Briane, doc. 8601
b. De sociale consequenties van de aardbevingen in Turkije
Rapport-Surjan, doc. 8638, aanbeveling 1448
3. Internationale adoptie: eerbiediging van de rechten van het kind
Rapport-About, doc. 8592, aanbeveling 1443
Rapport-Wohlwend, doc. 8626
Rapport-Vermot-Mangold, doc. 8600
5. Gezondheid en het gebruik van antibiotica in de landbouw
Rapport-Mattéi, doc. 8551, aanbeveling 1445,
Rapport-Mikaelsson, doc. 8591, aanbeveling 1446

D. Cultuur en Onderwijs

1. Niet-bij wet geregeld onderwijs; opinie ter zake van de ontwerp-conventie inzake de bevordering van supranationale vrijwillige dienstverlening voor langere termijn door jongeren.
Rapport-Dumitrescu, doc. 8595, aanbeveling 1437, en doc. 8597, opinie 215

Lord Russell-Johnston (Lib, VK) werd herkozen tot Voorzitter van de Parlementaire Vergadering.

Voorts voerden in de Assemblee het woord:

- De heer Romano Prodi, Voorzitter van de Europese Commissie,
- Hij beantwoordde vragen van o.m. de heer **Van der Linden** (CDA) die namens de fractie van de EVP sprak : hij vroeg hoe de heer Prodi de rol van de Raad van Europa in het stabiliteitspact zag. De specifieke capaciteiten en de ervaring van de Raad van Europa en de belangrijke rol die de Europese Unie kan spelen zouden hand in hand moeten gaan. Hoe beziet de heer Prodi nauwe samenwerking tussen de twee instellingen terzake en wiens schuld zou het zijn als de Raad van Europa door geldgebrek haar bijdrage zou moeten stoppen.
- de heer Walter Schwimmer, Secretaris-Generaal van de Raad van Europa

- Mw. Rosario Green, Minister van Buitenlandse Zaken van Mexico
- De heer Wolfgang Schüssel, Minister van Buitenlandse Zaken van Oostenrijk en fungerend voorzitter van de OVSE
- De heer Armand de Decker, Voorzitter van de Senaat van België

De voorzitter van de delegatie,
Blaauw

De griffier van de delegatie,
Bellekom